

Informace o dvou knihách o biostatistice pro lékaře, autor Bohumír Procházka

Information on two manuals on biostatistics for physicians of Bohumír Procházka

Marek Malý, Petr Petráš

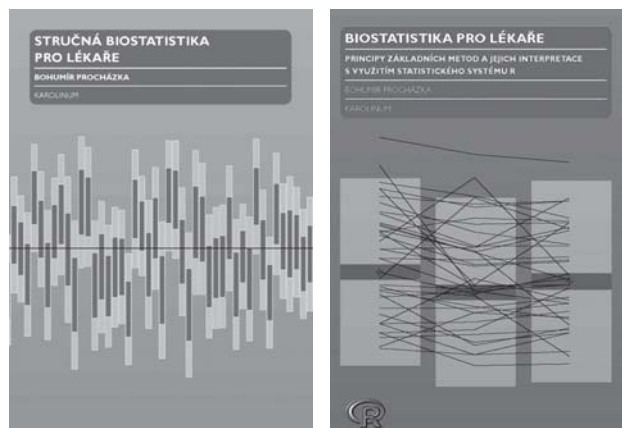
V nakladatelství Karolinum vyšly recentně dvě publikace zabývající se využitím statistické metodologie v medicíně. Autorem obou knížek je RNDr. Bohumír Procházka, CSc., vedoucí Oddělení biostatistiky SZÚ a nový vedoucí Národního referenčního centra pro analýzu epidemiologických dat. S těmito pracovišti úzce a dlouhodobě spolupracují jak pracovníci Oddělení epidemiologie infekčních nemocí CEM, tak řada kolegů z ostatních oddělení SZÚ. Autor v publikacích zúročil dlouholeté zkušenosti z výuky na 3. LF UK.

Stručná biostatistika pro lékaře

Publikace si klade za cíl seznámit stručnou formou především lékaře se základními statistickými metodami a přístupy používanými při hodnocení biologických a lékařských dat. Jsou zde v relativně krátkých oddílech popsány principy induktivního statistického uvažování a vysvětlena řada základních i pokročilejších pojmů, s nimiž se setkáváme při analýze dat. Důraz je kladen zejména na slovní výklad matematických konceptů, nikoli na matematické vzorce a vlastní techniku výpočtu. Jsou komentovány předpoklady použití jednotlivých metod a uvedeny příklady aplikací a korektního použití metod. Text rozdělený do patnácti kapitol je dobrým vodítkem pro porozumění jednotlivým pojmům a jejich zasazení do širšího kontextu. Usnadní správné používání statistiky ve vědecké práci, a to jak při studiu i čtení odborných textů, tak při aktivním řešení vědeckých problémů.

Biostatistika pro lékaře, principy základních metod a jejich interpretace s využitím statistického systému R

Tento text navazuje na publikaci Stručná biostatistika pro lékaře a je jejím podstatným rozšířením. Autor i zde představuje matematickou statistiku a její možnosti jako

objektivního nástroje k hodnocení biologických dat, ovšem mnohem detailněji. Na 340 stranách je v patnácti kapitolách popsána široká škála základních i pokročilejších statistických metod. Vedle teoretického výkladu metod a principů statistického uvažování zde však zřídavý čtenář nalezne i mnoho praktických příkladů ilustrovaných výstupy z výpočtů ve volně dostupném statistickém programovém systému R. Na příkladech jsou vyloženy postupy analýzy, které si čtenáři mohou s využitím otištěných zdrojových kódů posleze sami vyzkoušet. V příloze je rovněž k dispozici stručný úvod do programu R, z nějž lze vyjít při použití metod popsaných v knize i mnoha dalších ze široké škály statistických nástrojů, které program R dnes nabízí. Poučná je i kapitola věnovaná ukázkám nesprávného provedení analýz a chybné interpretace výsledků. Kniha úspěšně usiluje o překonání vzdálenosti mezi medicínou a matematikou a o nalezení jednotících prvků mezi relativně vzdálenými obory, jejichž propojení je ale z hlediska současné vědecké praxe nezbytné.

Marek Malý, Petr Petráš